

SUOSITUKSET

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 13 päivänä heinäkuuta 2010,

jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista

(2010/410/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perussopimuksessa määrätään, että jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana ja soveltavat talouspolitiikkansa yhteen neuvostossa. Perussopimuksen määräysten mukaisesti Euroopan unioni on kehittänyt ja pannut täytäntöön politiikan yhteensovittamisvälineitä finanssipolitiikan (vakaus- ja kasvusopimus) ja makrotalouspolitiikan alalla.
- (2) Perussopimuksessa määrätään, että neuvosto vahvistaa työllisyyden suuntaviivat ja talouspolitiikan laajat suuntaviivat ohjaamaan jäsenvaltioiden politiikkoja.
- (3) Vuonna 2000 käynnistetty Lissabonin strategia perustui sen tunnustamiseen, että Euroopan unionin on parannettava työllisyyttä, tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä lisättävä sosiaalista yhteenkuuluvuutta tilanteessa, jota leimaavat maailmanlaajuinen kilpailu, teknologian muutokset, ympäristöhaasteet ja väestön ikääntyminen. Lissabonin strategia uudistettiin vuonna 2005 sen jälkeen, kun siitä oli tehty väliarviointi, jonka perusteella keskityttiin enemmän kasvuun sekä uusien ja parempien työpaikkojen luomiseen.
- (4) Kasvua ja työllisyyttä koskeva Lissabonin strategia auttoi pääsemään yhteisymmärrykseen unionin talous- ja työllisyyspolitiikkojen yleisestä suunnasta. Neuvosto hyväksyi strategian mukaisesti talouspolitiikan laajat suuntaviivat ja työllisyyspolitiikan suuntaviivat vuonna 2005 ⁽¹⁾ ja tarkisti niitä vuonna 2008 ⁽²⁾. Niiden 24 suuntaviivaa muodostivat perustan kansallisille uudistusohjelmille, ja niissä

esitettiin koko unionin tärkeimmät painopisteet makro- ja mikrotaloudessa sekä työmarkkinauudistuksen osalta. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että suuntaviivat eivät asettaneet tarpeeksi selkeitä prioriteetteja ja että niiden väliset yhteydet olisivat voineet olla vahvemmat. Tämä rajoitti niiden vaikutusta kansallisten politiikkojen laadintaan.

- (5) Vuonna 2008 alkanut rahoitus- ja talouskriisi on johtanut huomattaviin työpaikkojen menetyksiin ja potentiaalisen tuotannon supistumiseen sekä julkisen talouden tilanteen dramaattiseen heikkenemiseen. Euroopan talouden elvytysuunnitelma ⁽³⁾ on kuitenkin auttanut jäsenvaltioita selviytymään kriisistä, mihin yhteen sovitetuilla finanssipoliittisilla elvytystoimilla on ollut omalta osaltaan vaikutusta, ja euro on ollut makrotaloudellisen vakauden tukipilari. Kriisi onkin osoittanut, että talouspolitiikan yhteensovittaminen unionin tasolla voi tuottaa merkittäviä tuloksia, jos sitä vahvistetaan ja tehostetaan. Kriisi korosti myös jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivistä keskinäistä riippuvuutta.
- (6) Komissio ehdotti uuden strategian eli Eurooppa 2020 -strategian laatimista ⁽⁴⁾ seuraavalle vuosikymmenelle, jotta unioni voisi selviytyä kriisistä vahvempuna ja ohjata taloutensa kohti älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua. Asianomaisten suuntaviivojen alla luetellut viisi yleis-tavoitetta muodostavat yhteiset tavoitteet, jotka ohjaavat jäsenvaltioiden toimia, niiden suhteelliset lähtökohdat ja kansalliset olosuhteet huomioon ottaen, sekä unionin toimia. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä kaikin tavoin saavuttamaan kansalliset tavoitteet ja poistamaan kasvua rajoittavat pullonkaulat.
- (7) Jäsenvaltioiden olisi osana laaja-alaisia strategioita talouskriisistä irtautumiseksi toteutettava kunnianhimoisia uudistusohjelmia, joilla varmistetaan makrotalouden vakaus ja julkisen talouden kestävyys, parannetaan kilpailukykyä, vähennetään makrotaloudellista epätasapainoa ja parannetaan työmarkkinoiden toimivuutta. Kriisin ratkaisemiseksi käyttöön otetuista tilapäisistä toimenpiteistä olisi tarvittaessa luovuttava yhteen sovitetulla tavalla, kun elpyminen on varmistettu. Finanssipoliittiset elvytystoimet olisi purettava yhteen sovitetulla tavalla vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.

⁽¹⁾ KOM(2005) 141.

⁽²⁾ KOM(2007) 803.

⁽³⁾ KOM(2009) 615, 19.11.2009.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

- (8) Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti jäsenvaltioiden ja unionin olisi pantava täytäntöön uudistuksia, joilla pyritään "älykkääseen kasvuun" eli osaamiseen ja innovointiin perustuvaan kasvuun. Uudistuksilla olisi pyrittävä parantamaan koulutuksen laatua, varmistamaan sen saatavuus kaikille, tehostamaan tutkimus- ja yritystoimintaa sekä parantamaan sääntelykehystä innovaatioiden ja osaamisen siirtämisen edistämiseksi koko unionin sisällä. Uudistuksilla olisi kannustettava yrittäjyyttä ja helpotettava luovien ideoiden kehittämistä innovatiivisiksi tuotteiksi, palveluiksi ja prosesseiksi, jotka voivat lisätä kasvua, laadukkaita työpaikkoja sekä alueellista, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja vastattava tehokkaammin eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Tässä yhteydessä on keskeistä hyödyntää kaikkia tieto- ja viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.
- (9) Unionin ja jäsenvaltioiden politiikoissa, myös uudistusohjelmissa, olisi pyrittävä kestäväan kasvuun. Kestävällä kasvulla tarkoitetaan resurssien käytöstä riippumatonta talouskasvua, energia- ja resurssitehokkaan, kestäväan ja kilpailukykyisen talouden luomista, kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukaista jakoa sekä Euroopan johtajuuden hyödyntämistä kilpailussa uusien prosessien ja teknologioiden kehittämiseksi, vihreä teknologia mukaan lukien. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi toteutettava tarvittavat uudistukset, joilla vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä ja käytetään resursseja tehokkaasti ja jotka myös auttavat estämään ympäristön tilan heikkenemistä ja biologisen monimuotoisuuden katoamista. Niiden olisi myös kehitettävä liiketoimintaympäristöä, edistettävä "vihreiden työpaikkojen" luomista ja autettava yrityksiä uudenaikaistamaan teollista perustaansa.
- (10) Unionin politiikoissa ja jäsenvaltioiden uudistusohjelmissa olisi lisäksi pyrittävä myös "osallistavaan kasvuun". Osallistava kasvu tarkoittaa sellaisen yhteenkuuluvuutta lisäävän yhteiskunnan rakentamista, jossa ihmiset pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta sekä osallistumaan näin aktiivisesti yhteiskunta- ja talouselämään. Jäsenvaltioiden uudistuksilla olisi siksi varmistettava, että kaikille on köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vähentäen tarjolla mahdollisuuksia koko elämän ajan, poistamalla erityisesti naisten, iäkkäiden työntekijöiden, nuorten, vammaisten ja osatyökykyisten sekä laillisten maahanmuuttajien esteitä työmarkkinoille osallistumiseen.
- Jäsenvaltioiden olisi kaikissa näissä politiikoissa otettava huomioon sukupuolinäkökulma. Uudistuksilla olisi myös varmistettava, että talouskasvun hyödyt saavuttavat kaikki kansalaiset ja kaikki alueet. Jäsenvaltioiden uudistusohjelmien pääpainon olisi siksi oltava työmarkkinoiden tehokkaan toiminnan varmistamisessa siten, että investoidaan onnistuneisiin siirtymiin, osaamisen asianmukaiseen kehittämiseen, työpaikkojen laadun parantamiseen ja työmarkkinoiden segmentoitumisen, rakennetyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen torjuntaan samalla varmistaen riittävä ja kestävä sosiaaliturva ja aktiivinen osallistaminen köyhyyden vähentämiseksi sitoutuen samanaikaisesti julkisen talouden vakauttamiseen sovitulla tavalla.
- (11) Jäsenvaltioiden ja unionin olisi keskeisenä osatekijänä jatkettava ja lisättävä pyrkimyksiään sääntelykehityksensä parantamiseksi, varsinkin eurooppalaisia yrityksiä varten. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi järkevien sääntelyvälineidensä parantamisella taattava, että lainsäädäntö on hyvin laadittua ja oikeasuhteista, että sitä tarkistetaan säännöllisesti ja ettei siitä aiheudu tarpeettomia rasitteita. Eräänä painopisteenä on edelleen hallinnollisten rasitteiden vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttaminen.
- (12) Unionin ja jäsenvaltioiden rakenneuudistukset voivat edistää tehokkaasti kasvua ja työpaikkojen luomista, jos ne parantavat unionin kilpailukykyä globaalissa taloudessa, avaavat uusia mahdollisuuksia eurooppalaisille viejille ja mahdollistavat elintärkeän tuonnin kilpailukykyisin hinnoin. Uudistuksissa olisi sen vuoksi otettava huomioon niiden ulkoiset kilpailukykyvaikutukset Euroopan kasvun sekä avoimille ja oikeudenmukaisille maailmanmarkkinoille osallistumisen edistämiseksi.
- (13) Eurooppa 2020 -strategiaa on tuettava yhdenmetyillä eurooppalaisilla ja kansallisilla toimintalinjoilla, jotka jäsenvaltioiden ja unionin olisi pantava täytäntöön kokonaisuudessaan ja samassa tahdissa, jotta yhteen sovitettujen rakenneuudistusten myönteisistä heijastusvaikutuksista voidaan hyötyä ja eurooppalaisten politiikkojen osuus strategian tavoitteiden saavuttamisessa olisi johdonmukaisempaa ottaen huomioon kansalliset lähtökohdat.
- (14) Vaikka nämä suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille ja Euroopan unionille, Eurooppa 2020 -strategia olisi toteutettava kaikkien kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kumppanuudessa, jossa parlamentit, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan edustajat ovat tiiviisti mukana osallistuen kansallisten uudistusohjelmien laatimiseen ja toteuttamiseen sekä strategiaa koskevaan yleiseen viestintään.
- (15) Eurooppa 2020 -strategian tueksi esitetään pienempi joukko suuntaviivoja, jotka korvaavat aiemman 24 suuntaviivan joukon ja joissa käsitellään johdonmukaisella tavalla työllisyyspolitiikan kysymyksiä ja laajoja talouspolitiikan aiheita. Tähän suositukseen liitetyt jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan suuntaviivat kytkeytyvät kiinteästi asianomaisiin työllisyyspolitiikan suuntaviivoihin. Ne muodostavat yhdessä Eurooppa 2020 -strategian yhdenmetyt suuntaviivat.

(16) Nämä uudet yhdenmetyt suuntaviivat ovat Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisia. Jäsenvaltioille annetaan niissä täsmällisiä ohjeita niiden kansallisten uudistusohjelmien määrittämisestä ja uudistusten toteuttamisesta niin, että niissä otetaan huomioon keskinäinen riippuvuus ja että ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia. Suuntaviivat muodostavat perustan maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto voi antaa jäsenvaltioille, tai talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kohdalla varoituksille, joita komissio voi antaa silloin, kun maakohtaisiin suosituksiin perustuvien jatkotoimien toteuttaminen on riittämätöntä.

(17) Nämä suuntaviivat olisi pidettävä vakaina vuoteen 2014, jotta varmistetaan keskittyminen niiden täytäntöönpanoon,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

- 1) Jäsenvaltioiden ja aiheellisilta osin Euroopan unionin olisi otettava talouspolitiikassaan huomioon liitteessä esitetyt suuntaviivat.
- 2) Jäsenvaltioiden olisi laadittava kansalliset uudistusohjelmansa "Eurooppa 2020 -strategian yhdenmetyissä suuntaviivoissa" asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2010.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. REYNERS

LIITE

Jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajat suuntaviivat**Suuntaviiva 1: Julkisen talouden laadun ja kestävyuden varmistaminen**

Jäsenvaltioiden olisi pantava tinkimättä täytäntöön vakaus- ja kasvusopimuksen mukaiset julkisen talouden vakauttamisstrategiat ja erityisesti suositukset, joita jäsenvaltioille on esitetty liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä ja/tai yhteisymmärryspöytäkirjoissa, jos kyseessä on maksutasetuki. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti saavutettava neuvoston suositusten mukainen vakautus ja vakaus- ja kasvusopimuksen mukaiset keskipitkän aikavälin tavoitteensa. Useimpien jäsenvaltioiden rakenteellisen vakautuksen olisi oltava selkeästi yli tavoitearvon, joka on vuosittain 0,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT), kunnes velkasuhde on vakaasti laskusuunnassa, tämän kuitenkin vaikuttamatta vakaus- ja kasvusopimuksen oikeudelliseen kehykseen. Julkisen talouden vakauttaminen olisi aloitettava viimeistään vuonna 2011 ja tätä aikaisemmin joissakin jäsenvaltioissa, jos taloudellinen tilanne sen sallii, edellyttäen, että komission ennusteet osoittavat edelleen, että talouden elpyminen vahvistuu ja muuttuu itseään ylläpitäväksi.

Suunniteltaessa ja toteutettaessa julkisen talouden vakauttamisstrategioita olisi keskityttävä menojen hillitsemiseen ja asetettava etusijalle kasvua lisäävät menoerät sellaisilla aloilla kuin koulutus, osaaminen ja työllistyvyys, tutkimus ja kehitys (T&K), innovointi sekä investointi tuottavuuteen myönteisesti vaikuttaviin verkkoihin, tarvittaessa esimerkiksi nopeisiin internetyhteyksiin, energian liitäntäverkkoihin ja liikenneyhteyksiin sekä infrastruktuuriin. Jos veroja on korotettava, siihen olisi mahdollisuuksien mukaan yhdistettävä verojärjestelmien muuttaminen työllisyyttä, ympäristöä ja kasvua suosivamiksi siirtämällä verorasitusta ympäristölle haitallisen toiminnan verottamiseen. Vero- ja etuusjärjestelmillä olisi lisättävä työnteon kannustavuutta.

Jäsenvaltioiden olisi lisäksi lujitettava kansallisia budjettikehyksiä, parannettava julkisten menojen laatua ja lisättävä julkisen talouden kestävyttä jatkamalla erityisesti velan päättävistä vähentämisistä, toteuttamalla väestön ikääntymisestä aiheutuvien menojen, kuten eläkkeiden ja terveydenhuoltomenojen, uudistuksia ja harjoittamalla politiikkoja, joilla parannetaan työllisyyttä ja korotetaan tosiasiallista eläkeikää sen varmistamiseksi, että väestön ikääntymiseen liittyvien julkisten menojen ja sosiaalisten hyvinvointijärjestelmien rahoitus on kestävällä pohjalla.

Tehokas talousarviohallinta ja julkisen talouden laatu ovat myös tärkeitä unionin tasolla.

Suuntaviiva 2: Makrotaloudellisen epätasapainon poistaminen

Jäsenvaltioiden olisi vältettävä kestäväntöntä makrotaloudellista epätasapainoa, joka johtuu etenkin vaihtotaseen, varallisuusmarkkinoiden sekä kotitalouksien ja yrityssektorin nettovarallisuuden kehityksestä. Jäsenvaltioiden, joiden vaihtotaseen mittava epätasapaino johtuu pitkäaikaisesta kilpailukyyn puutteesta tai muista syistä, olisi puututtava näihin taustalla oleviin syihin toteuttamalla toimia, jotka kohdistuvat esimerkiksi finanssipolitiikkaan, palkkakehitykseen, tuote- ja rahoituspalvelumarkkinoihin (mihin sisältyy tuottavuutta tehostava pääomavirta) liittyviin rakenneuudistuksiin, työmarkkinoihin työllisyyden suuntaviivojen mukaisesti tai mihin tahansa muuhun asian kannalta merkittävään politiikan alaan. Jäsenvaltioiden olisi tässä yhteydessä edistettävä oikeanlaisen toimintaympäristön syntymistä hintavakauden, keskipitkällä aikavälillä tapahtuvan tuottavuuden kehityksen ja makrotaloudellisen epätasapainon supistamistarpeen huomioon ottaville työehtosopimusneuvottelujärjestelmille ja työvoimakustannusten kehitykselle. Asianmukaisen palkanmuodostuksen julkisella sektorilla olisi tarvittaessa oltava merkittävä signaali sen varmistamiseksi, että myös yksityisen sektorin palkat pysyvät maltillisina kilpailukyyn parantamistarpeen mukaisesti. Palkoista, mukaan lukien minimipalkoista, sovittaessa olisi voitava soveltaa palkanmuodostusprosesseja, joissa otetaan huomioon osaamistason ja paikallisten työmarkkinaolosuhteiden erot sekä saman maan eri alueiden, sektorien ja yritysten väliset suuret erot talouden suorituskyvyssä. Työmarkkinaosapuolilla on merkittävä tehtävä tässä yhteydessä. Jäsenvaltioiden, joilla on suuri vaihtotaseen ylijäämä, olisi jatkettava toimia potentiaalista kasvua edistävien ja siten myös kotimaista kysyntää tukevien rakenneuudistusten täytäntöön panemiseksi. Makrotaloudellisen epätasapainon poistaminen myös jäsenvaltioiden väliltä auttaisi lisäksi vahvistamaan taloudellista yhteenkuuluvuutta.

Suuntaviiva 3: Epätasapainon vähentäminen euroalueella

Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, olisi pidettävä merkittäviä ja jatkuvia eroja vaihtotaseasemissa ja muuta makrotaloudellista epätasapainoa yhteistä etua koskevana asiana ja toimittava tarvittaessa ripeästi epätasapainon vähentämiseksi. Toimia edellytetään kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa, mutta poliittisten haasteiden luonne, merkitys ja kiireellisyys vaihtelevat huomattavasti maista riippuen. Ottaen huomioon eri maiden haavoittuvuus ja tarvittavan mukautuksen laajuus poliittisten toimien tarve on erityisen pakottava niissä jäsenvaltioissa, joilla on jatkuva ja merkittävä

vaihtotaseen alijäämä ja merkittäviä kilpailukyyn puutteita. Niiden olisi alennettava merkittävästi ja pysyvällä tavalla vaihtotaseensa alijäämää. Näiden euroalueen jäsenvaltioiden olisi myös pyrittävä alentamaan yksikkötyökustannuksia ottamalla huomioon tuottavuuden kehitys alueellisella, alakohtaisella ja yritysten tasolla, ja tehostamaan kilpailua tuotemarkkinoilla. Euroalueen jäsenvaltioiden, joilla on suuri vaihtotaseen ylijäämä, olisi jatkettava toimia potentiaalista kasvua edistävien ja siten myös kotimaista kysyntää tukevien rakenneuudistusten täytäntöön panemiseksi. Euroalueen jäsenvaltioiden olisi myös pyrittävä ratkaisemaan muut mahdolliset makrotalouden epätasapainotekijät, joita ovat esim. yksityissektorin liiallinen velkaantuminen ja inflatioerot. Institutionaaliset esteet hintojen ja palkkojen joustavaksi mukauttamiseksi markkinaolosuhteisiin olisi poistettava. Makrotaloudellista epätasapainoa olisi seurattava tiiviisti euroryhmässä, jonka olisi tarpeen mukaan ehdotettava korjaavia toimia.

Suuntaviiva 4: Tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovointiin myönnettävän tuen optimoiminen, osaamiskolmion vahvistaminen ja digitaalitalouden potentiaalin vapauttaminen

Jäsenvaltioiden olisi tarkistettava kansallisia (ja alueellisia) T&K- ja innovointijärjestelmiään varmistamalla toimiva ja kannustava toimintaympäristö julkisille investoinneille vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisissa julkisen talouden vakauttamisstrategioissa (suuntaviiva 1). Järjestelmät olisi ohjattava edistämään voimakasta kasvua, mutta samalla olisi tarvittava otettava kustannustehokkaasti huomioon merkittäviä yhteiskunnallisia haasteita (mukaan lukien energia, resurssitehokkuus, ilmastonmuutos, biologinen monimuotoisuus, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, väestön ikääntyminen, terveys ja turvallisuus). Erityisesti julkisia investointeja olisi käytettävä edistämään yksityistä tutkimuksen ja kehityksen rahoittamista. Uudistuksilla olisi kannustettava huippuosaamista ja älykästä erikoistumista, edistettävä tieteellistä luotettavuutta, tehostettava yhteistyötä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja julkisten, yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä sekä kotimaassa että kansainvälisellä tasolla ja varmistettava tiedon levittämisen mahdollistavien infrastruktuurien ja verkkojen kehitys. Tutkimuslaitosten ohjausjärjestelmää olisi kehitettävä, jotta kansallisista tutkimusjärjestelmistä tulisi kustannustehokkaampia ja tuottavampia. Korkeakoulututkimusta olisi uudenaikaistettava, maailmanluokan infrastruktuureja olisi kehitettävä ja niihin pääsyä helpotettava, tutkijoiden ja opiskelijoiden urakehitysmahdollisuuksia ja liikkuvuutta olisi edistettävä. Rahoitus- ja hankintajärjestelyjä olisi mukautettava ja yksinkertaistettava helpottamalla tarvittaessa rajat ylittävää yhteistyötä, osaamisen siirtoa ja ansioihin perustuvaa kilpailua synergioiden pohjalta ja lisäarvon saamiseksi.

Jäsenvaltioiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikoissa olisi otettava suoraan huomioon kansalliset mahdollisuudet ja haasteet sekä unioni, jotta mahdollisuudet julkisten ja yksityisten resurssien yhdistämiseksi lisääntyisivät niillä aloilla, joilla unioni tuo lisäarvoa, hyödyntämällä synergiaa unionin tarjoaman rahoituksen kanssa. Näin toiminnassa saavutetaan riittävä mittakaava ja vältetään pirstaloitumista. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi sisällytettävä innovointi kaikkiin asiaan vaikuttaviin politiikan aloihin ja edistettävä innovointia laajassa merkityksessä (mukaan lukien myös muut kuin teknologiset innovaatiot). Jotta yksityissektorin investointeja tutkimukseen ja innovointiin voitaisiin edistää, jäsenvaltioiden ja unionin olisi parannettava innovointiin liittyviä yleisiä tekijöitä (erityisesti liiketoimintaympäristön, kilpailukykyisten ja avoimien markkinoiden sekä kulttuuriteollisuuden ja luovien toimialojen merkittävän taloudellisen potentiaalin osalta), yhdistettävä tarvittaessa kustannustehokkaita finanssipoliittisia kannustimia kunkin jäsenvaltion finanssipoliittisesta liikkumavarasta riippuen sekä muita rahoitusvälineitä toimenpiteisiin, joilla helpotetaan yksityisen rahoituksen saantia (mukaan lukien riskipääoma) ja yksinkertaistetaan sen saantia pk-yritysten osalta, ja vauhditettava kysyntää, erityisesti ekoinnovoinnin kysyntää (tarvittaessa vihreiden julkisten hankintojen ja yhteentoimivien standardien avulla), edistettävä innovaatiomyönteisiä markkinoita ja sääntelyä sekä suojattava ja hallinnoitava teollis- ja tekijänoikeuksia tehokkaasti, kohtuuhintaisesti ja toimivasti. Osaamiskolmion kaikkien kolmen alan (koulutus- tutkimus-innovointi) olisi vastavuoroisesti tuettava toisiaan ja täydennettävä toisiaan sisältönsä puolesta. Jäsenvaltioiden olisi suuntaviivojen 8 ja 9 mukaisesti huolehdittava kansalaisten laaja-alaisesta osaamisesta, jota tarvitaan kaikenlaisen innovointiin, mukaan lukien ekoinnovointiin. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan, että luonnontieteellisen, matemaattisen tai teknologia-alan tutkimuksen suorittaneita on riittävästi.

Jäsenvaltioiden ja unionin olisi luotava asianmukaiset toimintaedellytykset digitaalisten sisämarkkinoiden nopealle kehittämiselle, jotta verkkopalveluja ja -sisältöjä voidaan tarjota laajalti käyttöön. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä nopeiden internetyhteyksien rakentamista ja käyttöä keskeisenä keinona mahdollistaa tietämyksen saatavuus ja osallistuminen sen tuottamiseen. Julkisen rahoituksen olisi oltava kustannustehokasta, ja se olisi suunnattava puutteellisesti toimivien markkinoiden korjaamiseen. Poliitikoissa olisi noudatettava teknologianeutraaliuden periaatetta. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä vähentämään verkon rakentamisen kustannuksia varsinkin tehostamalla julkisten töiden yhteensovittamista. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi edistettävä nykyaikaisten helppopääsyisten verkkopalvelujen levittämistä ja käyttöä (kehittämällä edelleen sähköisiä viranomaispalveluja, sähköistä allekirjoitusta, sähköistä henkilöllisyyttä ja sähköisiä maksujärjestelmiä), tuettava aktiivista osallistumista digitaaliseen yhteiskuntaan, erityisesti edistämällä pääsyä kulttuurisältöihin ja -palveluihin esimerkiksi tiedotusvälineiden ja digitaalisen lukutaidon avulla, sekä edistettävä turvallisuuteen ja luottamukseen perustuvaa ilmapiiiriä.

Euroopan unionin yleistavoitteella, jonka perusteella jäsenvaltiot asettavat kansalliset tavoitteensa, pyritään parantamaan tutkimus- ja kehitystoiminnan edellytyksiä erityisesti nostamalla alan julkisten ja yksityisten investointien yhteen laskettu osuus kolmeen prosenttiin BKT:sta vuoteen 2020 mennessä. Komissio kehittää T&K- ja innovointi-intensiteettiä mittaavan indikaattorin.

Suuntaviiva 5: Resurssitehokkuuden parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Jäsenvaltioiden ja unionin olisi toteutettava toimenpiteitä resurssien käytöstä riippumattoman talouskasvun edistämiseksi muuntamalla ympäristöhaasteet kasvumahdollisuuksiksi ja käyttämällä luonnonvarojaan tehokkaammin, mikä auttaa myös ehkäisemään ympäristön tilan heikkenemistä ja varmistamaan biologisen monimuotoisuuden. Niiden olisi toteutettava tarvittavat rakennemuutokset, jotta ne voivat maailmanlaajuisen hiili- ja resurssirajoitusten lisääntyessä menestyä uusien yritysten ja työllistymismahdollisuuksien luomisessa. Unionin ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä vauhdittamaan integroitujen ja täysin toimivien energian sisämarkkinoiden luomista vailla pullonkauloja toimivien sähkö- ja kaasutoimitusten varmistamiseksi. Vähentääkseen päästöjään ja parantaakseen energiatehokkuuttaan jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä laajasti markkinalähtöisiä välineitä, tukea ulkoisten kustannusten, verotus mukaan lukien, sisällyttämisen periaatetta, ja muita toimivia tukivälineitä päästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumisen helpottamiseksi, tukea kestävästä kehityksestä sekä työpaikkoja ja resurssitehokkuutta kustannustehokkaalla tavalla, tehostaa uusiutuvien energialähteiden ja vähähiilisten ilmastomuutokseen sopeutuvien teknologioiden käyttöä, suosia ympäristöystävällisempiä ja yhteenliitettyjä liikennemuotoja ja edistettävä energian säästöä ja ekoinnovointia. Jäsenvaltioiden olisi asteittain poistettava ympäristön kannalta haitalliset tuet ja varmistettava kustannusten ja hyötyjen tasapuolinen jakautuminen.

Jäsenvaltioiden ja unionin olisi käytettävä sääntelyä, muita kuin sääntelyyn perustuvia ohjauskeinoja ja finanssipoliittisia välineitä, esimerkiksi unionin laajuisia tuotteiden ja rakennusten energiatehokkuusstandardeja, merkintöjä ja "vihreitä julkisia hankintoja", kannustamaan tuotanto- ja kulutusmallien mukauttamista kustannustehokkaalla tavalla, edistettävä kierrätystä, siirryttävä energia- ja resurssitehokkuuteen sekä turvalliseen ja kestäväan vähähiiliseen talouteen, varmistettava edistyminen kohti kestävämpiä liikennemuotoja sekä turvallista ja puhdasta energiantuotantoa ja samalla hyödynnettävä mahdollisimman paljon eurooppalaista synergiaa ja otettava huomioon kestävan maatalouden panos. Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä päättäväisesti älykkäitä, tasokkaampia ja täysin yhteenliitettyjä liikenne- ja energiainfrastruktuureja sekä hyödynnettävä tieto- ja viestintätekniikkaa suuntaviivan 4 mukaisesti, jotta voidaan turvata tuottavuuden paraneminen, varmistaa infrastruktuurihankkeiden yhteen sovitettu toteuttaminen ja tukea avointen, kilpailukykyisten ja integroitujen verkkomarkkinoiden kehitystä.

Euroopan unionin yleistavoitteen, jonka perusteella jäsenvaltiot asettavat kansalliset tavoitteensa, tarkoituksena on vähentää vuoteen 2020 mennessä kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta, nostaa uusiutuvien energialähteiden osuus 20 prosenttiin energian loppukäytöstä ja pyrkiä 20 prosentin parannukseen energiatehokkuudessa. Unioni on ehdollisena tarjouksenaan sitoutunut tekemään päätöksen siitä, että se vähentää päästöjään vuoteen 2020 mennessä 30 prosentilla vuoden 1990 tasosta. Tällä ehdollisella tarjouksella pyritään saamaan aikaan vuoden 2012 jälkeistä aikaa koskeva maailmanlaajuinen ja kattava sopimus edellyttäen, että muut teollisuusmaat sitoutuvat vastaaviin päästövähennyksiin ja että kehitysmaat osallistuvat asianmukaisella tavalla vastuunsa ja valmiuksiensa mukaisesti.

Suuntaviiva 6: Liiketoiminta- ja kuluttajaympäristön parantaminen sekä teollisen perustan nykyaikaistaminen ja kehittäminen sisämarkkinoiden täyden toimivuuden varmistamiseksi

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että markkinat toimivat kansalaisten, kuluttajien ja yritysten hyödyksi. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi sekä varmistettava kuluttajansuoja että luotava ennakoitava toimintaympäristö hyvin toimivien, avointen ja kilpailukykyisten tavara- ja palvelumarkkinoiden aikaansaamiseksi. Näillä toimilla olisi erityisesti pyrittävä syventämään sisämarkkinoita ja sääntelyjärjestelmää etenkin rahoitusalalla sekä edistämään tasapuolisia toimintaedellytyksiä globaaleilla rahoitusmarkkinoilla, sisämarkkina- ja kilpailusääntöjen tehokasta täytäntöönpanoa ja valvontaa sekä kehittämään tarvittava fyysinen infrastruktuuri, myös alueellisten erojen vähentämiseksi.

Sisämarkkinoiden ulkoista ulottuvuutta olisi edelleen kehitettävä ja pyrittävä siten lisäämään kauppaa ja investointeja. Sisämarkkinoiden yhteydessä on kiinnitettävä asianmukaista huomiota yleishyödyllisten palvelujen riittävään tarjoamiseen. Jäsenvaltioiden olisi edelleen parannettava liiketoimintaympäristöstä nykyaikaistamalla julkishallintoa, tehostamalla yritysten hyvää hallintotapaa, poistamalla jäljellä olevia esteitä sisämarkkinoilla, poistamalla tarpeettomia hallinnollisia rasitteita ja välttämällä uusia rasitteita soveltamalla järkeviä sääntelyvälineitä, mukaan lukien yhteentoimivien sähköisten viranomaispalvelujen jatkuva kehittäminen, poistamalla veroesteitä, tukemalla pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) helpottamalla niiden pääsyä sisämarkkinoille eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan aloitteen (Small Business Act) ja "pieny yritykset etusijalle" -periaatteen mukaisesti, varmistamalla vakaat ja yhdentyneet rahoituspalvelumarkkinat, helpottamalla rahoituksen saatavuutta, parantamalla edellytyksiä teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin pääsyn ja niiden suojelun edistämiseksi, tukemalla pk-yritysten kansainvälistymistä ja edistämällä yrittäjyyttä, mukaan lukien naisten yrittäjyyttä. Julkisilla hankinnoilla olisi kannustettava erityisesti pk-yrityksiä innovointiin ja tuettava siirtymistä resurssi- ja energiatehokkaaseen talouteen suuntaviivan 5 mukaisesti, ja samalla olisi noudatettava markkinoiden avoimuuden, läpinäkyvyyden ja tehokkaan kilpailun periaatteita.

Jäsenvaltioiden olisi tuettava nykyaikaista, innovatiivista, monipuolista, kilpailukykyistä, vähähiilistä sekä resurssi- ja energiatehokasta teollista perustaa. Niiden olisi helpotettava tarvittavia rakenneuudistuksia kustannustehokkaalla tavalla täysin unionin kilpailusääntöjen ja muiden asian kannalta merkityksellisten sääntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi tässä yhteydessä tarkasteltava uudelleen unionin varojen priorisointijärjestystä. Jotta unionin johtajuutta ja kilpailukykyä voitaisiin edistää globaalissa kestävässä ja osallistavassa kehitysympäristössä, jäsenvaltioiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän ja sidosryhmien kanssa sekä erityisesti kannustettava yrityksiä yhteiskuntavastuuseen, tunnistettava pulonkaulat ja tehtävä muutos mahdolliseksi.
